823/09

Den 17. juni 2009 blev i sag nr. 75.266:

xxxx xxxxxxxxxxxx
xxxxxx xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde retshjælpsdækning til en verserende sag mod klagerens afdøde fars hustru.

Selskabets henviser til, at søgsmålsgrundens opståen ligger før forsikringens tegning samt til, at sagen er opstået i forbindelse med dødsbobehandling og arv, hvorfor der ikke er mulighed for retshjælpsdækning i henhold til de gældende forsikringsbetingelser.

Det fremgår af sagen, at klagerens far og dennes hustru den 24/10 2001 i et testamente anførte:

> " Såfremt jeg C.S. afgår ved døden før min ægtefælle E.S., er det mit ønske, at mine livsarvinger L.S. [klageren] og C.A.S. giver afkald på arv efter mig på de i nærværende testamente anførte vilkår.
>
> Såfremt mine førnævnte livsarvinger ikke ønsker at give afkald på arv efter mig til fordel for min hustru E.S., skal mine førnævnte livsarvinger alene modtage tvangsarven.
> …
> Såfremt jeg E.S. overlever min ægtefælle C.S., skal ved min død alt hvad jeg efterlader mig til lige deling tilfalde min mands særbørn L.S. og C.A.S.
> …
> Såfremt jeg E.S. overlever min ægtefælle C.S., og min ægtefælles særbørn L.S. og C.A.S. har meddelt afkald på arv efter deres far C.S., kan jeg alene ændre nærværende testamente mod kontant at udbetale til min mands særbørn, hvad disse ville have arvet, såfremt der ikke var meddelt arveafkald efter deres biologiske far C.S., opgjort i overensstemmelse bo-opgørelse efter C.S."

Klageren og hendes bror underskrev herefter den 29/10 2001 en arveafkaldserklæring.

Klagerens far afgik ved døden den 20/3 2002, hvorefter boet blev opgjort pr. 21/11 2002. Klagerens advokat anførte senere i skrivelse af 12/9 2003 til skifteretten:

> "Som advokat for afdødes livsarvinger, L.S. og C.A.S., retter jeg denne henvendelse til skifteretten i følgende anledning:
>
> I afdødes og dennes ægtefælles fælles notartestamente af 24. oktober 2001 er som § 2, stk. 1, indeholdt den tilkendegivelse, at 'Såfremt jeg, C.S. afgår ved døden før min ægtefælle E.S., er det mit ønske, at mine livsarvinger L.S. og C.A.S. giver afkald på arv efter mig på de i nærværende testamente anførte vilkår.'
>
> Denne tilkendegivelse skal ses i sammenhæng med samme testamentes § 5, som er sålydende: 'Såfremt jeg E.S. overlever min ægtefælle C.S., og min ægtefælles særbørn L.S. og C.A.S. har meddelt afkald på arv efter deres far C.S., kan jeg alene ændre nærværende testamente mod kontant at udbetale til min mands særbørn, hvad disse ville have arvet, såfremt der ikke var meddelt arveafkald efter deres biologiske far C.S., opgjort i overensstemmelse boopgørelse efter C.S.'
>
> I overensstemmelse med faderens ønske afgav mine klienter - som var bekendt med testamentets indhold - allerede den 29. oktober 2001 arveafkaldserklæringer, hvorfor de som ikke-arvinger ikke fik nogen form for indflydelse på eller indseende med bobehandlingen efter faderens død den 20. marts 2002. Bobehandlingen afsluttedes med den af advokat V.H. udarbejdede boopgørelse pr. 21. november 2002, hvorefter skatteforvaltningen med brev af 17. december 2002 godkendte værdiansættelserne og meddelte, at boet var fritaget for beskatning. Skifteretten meddelte ved brev af 19. december 2002 med henvisning til Boafgiftslovens § 3, litra a, at der ikke skulle betales boafgift - som følge af arveafkaldene var eneste arving jo ægtefællen E.S.
>
> Men allerede medio januar 2003 modtog mine klienter fra advokat V.H. et brev med det budskab, at E.S. ønskede at tilbagekalde det testamente, i tillid til hvilket mine klienter havde givet arveafkald. Med brevet fulgte til hver af modtagerne en kopi af boopgørelsen og et beløb på 114.597,14 kr. beregnet som deres tvangsarv, idet advokat V.H. angiveligt havde fortolket testamentets § 5 derhen, at enken kunne tilbagekalde testamentet mod alene at udbetale afdødes børn deres tvangsarv.
>
> Denne fortolkning er mine klienter og jeg ikke enige i, og den er ingenlunde i overensstemmelse med afdødes egne tilkendegivelser til børnene medens han levede. Efter vor opfattelse - og ifølge afdødes tilkendegivelser til børnene - skal testamentets § 5 forstås således, at børnene ved enkens tilbagekaldelse af testamentet skal have udbetalt, hvad de ville have arvet, hvis der slet ikke var noget testamente, altså deres legale arv. Denne fortolkningsuoverensstemmelse er dog ikke den eneste begrundelse for nærværende henvendelse.
>
> Da mine klienter først er blevet bekendt med boopgørelsen efter boets afslutning, har de ikke haft indflydelse på dens indhold og ej heller godkendt den. Dette forhold vedrører de medtagne aktivposter 1 (den faste ejendom) og 3 (indboet), der ikke er værdisat til disse aktivers reelle værdier, men dette faktum er dog ikke afgørende betydningsfuldt.

Det er derimod den kendsgerning, at der i boopgørelsen ikke er medtaget et betydeligt bankindestående i [udlandet], som vel tilhører E.S. som hendes bodel, men indgår i fællesboet, fordi ingen af ægtefællerne havde særeje. Ved udeladelse af det [udenlandske] bankindestående er mine klienter blevet forholdt en væsentlig del af deres rette arv, uanset om testamentet skal fortolkes på den ene eller den anden måde.

Ifølge enkens egne tidligere oplysninger til mine klienter drejer det sig om
Kontonummer …. … …

og det er desuden oplyst, at kontoens indestående var i millionstørrelse. C.A.S. erindrer, at han på et tidspunkt, som han nu ikke nærmere kan fastlægge, har fået forevist en bankbog til den [udenlandske] konto med et syv-cifret indestående. Det vides ikke, om indestående er et [udenlandsk valuta] eller danske kroner.

Det fremhæves, at der efter mine klienters viden ikke er tale om såkaldte sorte penge, men om helt legalt opsparede midler, som hidrører fra E.S.s tidligere ægtefælle, der havde opsparet pengene ved ærligt arbejde i udlandet.

Med dette som baggrund skal jeg hermed med henvisning til Dødsboskiftelovens § 103, stk. 1, nr. 1, 2, 3 og/eller 6, anmode skifteretten om at genoptage boet efter C.S. med det formål at få inddraget alle fællesejets aktiver under bobehandlingen, jfr. også Dødsboskiftelovens § 76."

Selskabet anførte i skrivelse af 10/9 2008 til klagerens advokat:

"Vi har modtaget dit brev af 13. august 2008 med bilag, hvor du anmoder om retshjælpsdækning til en sag anlagt blandt andre af din klient mod E.S.

I den anledning kan vi bekræfte, at din klient pr 1. juli 2003 har tegnet retshjælpsforsikring hos os.

Denne dækker dog alene omkostninger ved tvister, der er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden, jf. betingelsernes § 10, ligesom den ikke dækker tvister opstået i forbindelse med arv, jf. betingelsernes § 3, stk. 5.

Det fremgår af stævningen, at der i perioden januar til september 2003 var en omfattende korrespondance om blandt andet arven. Det er således umiddelbart vores opfattelse, at tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen ligger før denne forsikrings tegning i 1. juli 2003.

Vi må derfor opfordre dig til at rette henvendelse til det selskab, hvor klienten måtte have tegnet tilsvarende forsikring, da søgsmålet opstod.

Såfremt du er uenig heri, må vi bede dig fremsende kopi af parternes korrespondance til vores bedømmelse af tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen samt til bedømmelse af, hvorvidt sagen er undtaget af forsikringens dækningsomfang, jf. § 3, stk. 5."

Klagerens advokat har ved skrivelse af 15/12 2008 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal give tilsagn om retshjælp til den verserende retssag. Klagerens advokat har til støtte herfor anført:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt der skal ydes retshjælp til en retssag om et ikke-overholdt løfte om udbetaling af restarv.

Med skrivelse af 26/9-03 gav advokat V.H. som bobestyrer tilsagn om afregning af restarv i forbindelse med boet efter klagers far. Efter utallige forsøg, har det det ikke været muligt at få advokat V.H. til, at afregne restarven, hvorfor det har været nødvendigt at stævne afdødes hustru. Retssagen drejer sig således alene om en aftale- og ikke en arveretlig problemstilling.

Med skrivelse af 13/8-08 anmodede jeg Codan Forsikring A/S om at meddele retshjælp til sagen. På trods af flere henvendelser fastholder Codan Forsikring A/S imidlertid, at sagen drejer sig om et arveretligt spørgsmål og vil på baggrund heraf ikke meddele retshjælpsdækning til sagen."

Selskabet har ved skrivelse af 22/1 2009 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor bl.a. anført:

"På baggrund af nærværende sag for Ankenævnet har vi taget sagen op til fornyet vurdering, hvilket imidlertid ikke har givet os anledning til en ændret stillingtagen.

I vores afgørelse har vi lagt vægt på følgende forhold:

- Det er vores overbevisning at tvisten vedrører en tvist opstået i forbindelse med arv og derfor er undtaget retshjælpsforsikringen jf. betingelsernes § 3, stk. 5.

- At tvisten er opstået før retshjælpsforsikringen blev tegnet i Codan Forsikring og derfor tillige er undtaget retshjælpsforsikringen jf. betingelsernes § 10.

Vi må således fastholde vores standpunkt i sagen, hvorefter selskabet kan ikke tildele forsikringstager retshjælpsdækning."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 3. Hvilke tvister er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?**
…
5. Tvister i forbindelse med dødsbobehandling og arv.
…
§ 10. Forsikringsperioden
Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør."

Nævnet udtaler:

Indledningsvist bemærker nævnet, at klageren tegnede retshjælpsforsikring i selskabet den 1/7 2003.

Den tvist, der søges retshjælpsdækning til, vedrører, hvorvidt klageren og hendes bror alene er berettigede til tvangsarven, og hvad der indgår i boet. Denne tvist opstod senest medio januar 2003, hvor klageren modtog skrivelse om, at klagerens afdøde fars hustru ønskede at tilbagekalde det testamente, i tillid til hvilket klageren havde givet arveafkald.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet herefter, søgsmålsgrundens opståen ligger før forsikringens tegning, hvorfor der allerede som følge heraf ikke er grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson